

Eindopdracht *Geen weg terug*

OPDRACHT 1 Personages

1. Lees de uitleg over personages in een boek en beantwoord daarna de vragen.

Uitleg

Een verhaal gaat altijd over iemand of iets. De personen of dieren of dingen waar een verhaal over gaat, dat zijn de **personages**. In een verhaal zijn er verschillende soorten personages.

Bijvoorbeeld: in het sprookje 'Roodkapje' is Roodkapje natuurlijk het hoofdpersoon of de **protagonist**. De protagonist is het personage waar het hele verhaal om draait. De protagonist wordt meestal eerst voorgesteld en komt dan voor een probleem te staan. In het sprookje 'Roodkapje' krijg je dus eerst te horen wie Roodkapje is en wat ze wil gaan doen (koekjes naar Grootmoeder brengen).

Het hoofdpersoon heeft meestal een tegenspeler, die probeert te voorkomen dat het hoofdpersoon zijn zin krijgt. Die tegenspeler noemen we de **antagonist**. De antagonist in het sprookje 'Roodkapje' is de grote, boze wolf.

Er zijn in het sprookje echter nog meer personages: Moeder, Grootmoeder en de jager. Deze personages noemen we **nevenfiguren**. Zij bepalen mee hoe het verhaal verloopt.

In sommige verhalen zijn er personages die nauwelijks een rol in het verhaal spelen. Deze **figuranten** hebben meestal geen (belangrijke) tekst en beïnvloeden het verhaal niet. Zij maken eigenlijk meer deel uit van het decor of de ruimte.

Bron uitleg: <http://nederlands4.weebly.com/personages.html>

2. Wie is in het boek *Geen weg terug* het hoofdpersoon of de **protagonist**?

3. Wie zou in het boek de **antagonist** kunnen zijn? Leg ook uit waarom je voor deze persoon hebt gekozen.

4. Noem ten minste twee voorbeelden van **nevenfiguren** in het boek *Geen weg terug*.

5. Zoek in het boek ten minste twee fragmenten waarin **figuranten** meedoen in het verhaal. Noteer de paginanummers van de fragmenten die je hebt gekozen.

6. Welk van de personages in het boek *Geen weg terug* sprak je het meest aan? Leg ook uit waarom.

7. Welk personage uit het boek had wat jou betreft geen rol in het verhaal hoeven spelen? Leg ook uit waarom je dit vindt.

Illustratie: Iris Boter

OPDRACHT 2 Vragen over het boek *Geen weg terug*

Beantwoord de volgende vragen over het boek *Geen weg terug*. Praat er samen over en schrijf de antwoorden op.

1. Wat weet je na het lezen van het boek over Bram Dobbelaar? Noteer het in een paar zinnen.

2. Willem haalt Bram over om als verstekeling mee te gaan naar New York. Wat vind je ervan dat Willem dit doet? Wat zou jij doen, als je Bram was?

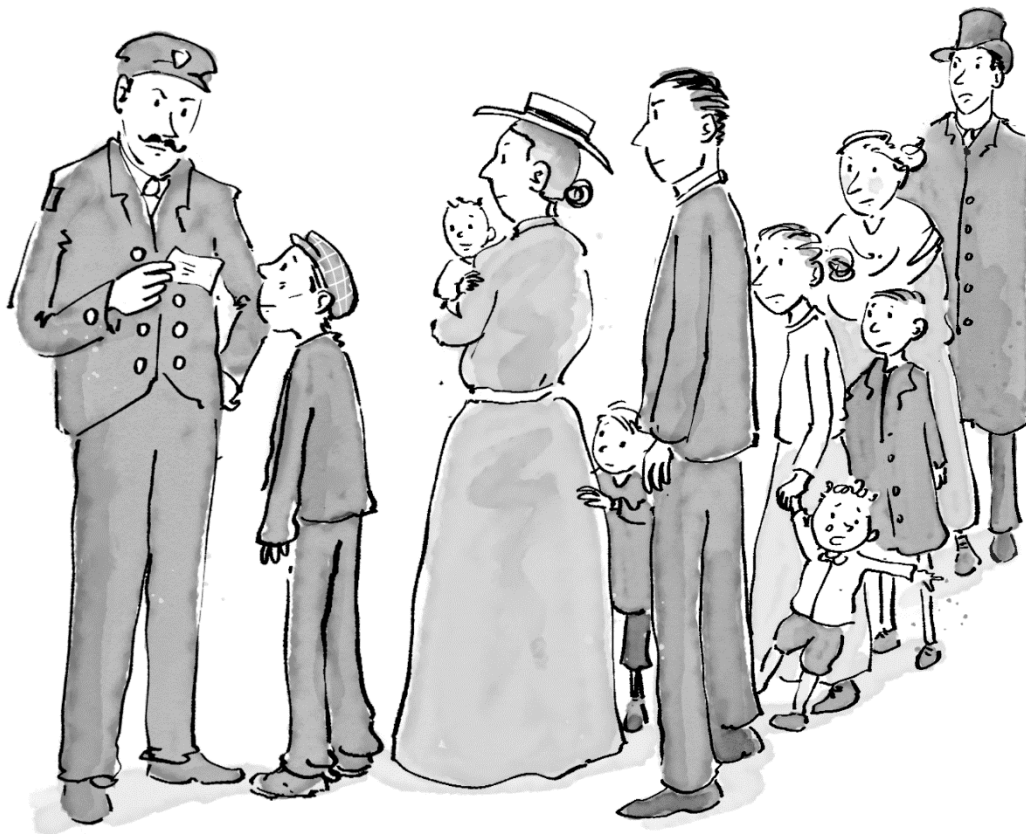
3. Helemaal onder in het schip reizen de landverhuizers, op zoek naar een beter leven in Amerika. Hoe noemen we landverhuizers tegenwoordig? Wat zijn de overeenkomsten tussen de landverhuizers van toen en die van nu?

4. Waarom heet het boek *Geen weg terug*?

5. Wat is het verschil tussen de Bram van de heenreis en de Bram van de terugreis? Hoe beleeft Bram beide reizen? Welke emoties ervaart hij?

6. Welke woorden in het verhaal hebben te maken met de scheepvaart? Zoek er ten minste vijf in het boek.

Maak nu opdracht 3 en 4 óf opdracht 5 en 6.

Illustratie: Iris Boter

Als je opdracht 3 en 4 doet, hoef je opdracht 5 en 6 niet te doen.

OPDRACHT 3 Een vlog maken bij het boek *Geen weg terug*

1. Lees de uitleg.

Op YouTube vind je tegenwoordig heel veel *vloggers*. Met hun videocamera geven zij jou als kijker een kijkje in hun dagelijks leven. Van de dingen die ze doen tot het eten dat op hun bord ligt, alles komt langs in deze video's. Ook delen vloggers in hun video's vaak wat hen bezighoudt en hoe ze ergens over denken. Voor de abonnees van deze vloggers voelt de vlogger haast als een vriend of vriendin. Enkele bekende Nederlandse vloggers zijn Enzo Knol en Dylan Haegens.

2. Het verhaal van Bram Dobbelaar speelt zich af in 1913. In die tijd hadden ze uiteraard nog niet de moderne technieken die we tegenwoordig hebben. Maar: stel dat Bram in 1913 een vlogcamera had gehad, wat had hij dan gevlogd voor de kijkers thuis? In deze opdracht kruip je in de huid van Bram Dobbelaar en neem je een vlog op over een dag in zijn leven. Kies een dag uit het boek waarop Bram een vlog gaat maken, bijvoorbeeld:
 - de dag dat hij aan boord probeert te komen van het schip;
 - de dag dat hij achtervolgd wordt door 'de havik';
 - de dag dat hij aankomt op Ellis Island;
 - de dag dat hij, op de terugweg naar Rotterdam, met het schip in een orkaan terechtkomt.
3. Neem je vlog op en speel in je vlog de scene uit het boek zo goed mogelijk na, vanuit het perspectief van Bram. Vertel wat er gebeurt, hoe het eruitziet en hoe je je voelt. Let op: vloggers praten altijd direct in de camera. Ze kijken hun kijkers echt aan!
4. Laat je vlog zien aan twee andere klasgenoten en bekijk ook hun vlogs. Wat vinden jullie van elkaars video's? Wat vinden jullie goed en wat kan er eventueel beter?

Illustratie: Iris Boter

OPDRACHT 4 Reflectie

Bij opdracht 3 heb je een vlog gemaakt bij het boek *Geen weg terug*. Beantwoord de volgende vragen.

1. Ben je tevreden over je vlog? Wat vond je goed en wat zou je eventueel willen veranderen?

2. Vond je het moeilijk om een geschikte scene te kiezen voor je vlog? Waarom (niet)?

3. Zou je je vlog ook echt op YouTube willen plaatsen? Waarom wel/niet?

4. Heb je voor het maken van je vlog stukjes uit het boek opnieuw gelezen? Keek je daardoor anders naar het boek dan toen je het net uit had? Waarom (niet)?

5. Als de schrijver van het boek *Geen weg terug* (Elisabeth Mollema) een nieuw boek zou schrijven, zou je het dan willen lezen? Waarom wel of waarom niet?

Opdracht 5 en 6 doe je alleen als je opdracht 3 en 4 niet hebt gedaan.

OPDRACHT 5 Een brief schrijven

1. Lees de uitleg over persoonlijke (informele) brieven.

In een brief staat een bericht dat iemand naar jou stuurt. Je hebt persoonlijke (**informele**) en zakelijke (**formele**) brieven.

Een **persoonlijke** brief is een bericht van iemand die je kent. Bijvoorbeeld van een vriendin of van een familielid. In een persoonlijke brief schrijft de schrijver over zichzelf. Je leest een persoonlijke brief bijvoorbeeld omdat je wilt weten wat de schrijver heeft meegemaakt, wat hij aan het doen is of hoe hij zich voelt.

In een persoonlijke brief wordt **informele taal** gebruikt. De schrijver schrijft dan eigenlijk zoals hij praat: hij gebruikt **spreektaal**. Meestal wordt er 'je' in plaats van 'u' gebruikt en de zinnen zijn vaak kort.

Een brief begint altijd met een **aanhef**. Daaraan zie je aan wie de brief is gericht. Er staat bijvoorbeeld: **Hoi ...** of **Lieve ...**

Onderaan een brief staat een **afsluiting**. Bijvoorbeeld: **Groetjes, ...** of **Liefs, ...**

De naam van de schrijver staat ook altijd onderaan de brief. De schrijver van de brief noem je ook wel de **afzender**.

Het is handig om bovenaan de brief de **datum** te zetten waarop het bericht is geschreven. Daar kun je ook de **plaats** zetten waar de brief is geschreven.

2. In het boek *Geen weg terug* heb je gelezen dat Bram zich tijdens de reis verstopt in het bagageruim. Om de tijd te doden, stelt zijn vriend Willem voor dat Bram brieven naar huis kan gaan schrijven. In deze opdracht kruip je in de huid van Bram en schrijf je een persoonlijke brief naar huis over wat je hebt meegemaakt tijdens je reis.
3. Bepaal eerst naar wie Bram de brief gaat schrijven: zijn moeder, oma Sjan en Ola of iemand anders.

Illustratie: Iris Boter

4. Kies vervolgens een dag uit het boek die Bram gaat beschrijven, bijvoorbeeld:
 - de dag dat hij aan boord probeert te komen van het schip;
 - de dag dat hij achtervolgd wordt door 'de havik';
 - de dag dat hij aankomt op Ellis Island;
 - de dag dat hij, op de terugweg naar Rotterdam, met het schip in een orkaan terechtkomt.

5. Kijk goed in de uitleg hoe je een brief moet schrijven. Let op de aanhef, de afsluiting, de afzender en de datum en plaats.
Vertel in je brief vanuit het perspectief van Bram uitgebreid wat er op die dag is gebeurd, hoe het eruitzag en hoe je je voelde. De lezer van de brief was er niet bij, maar moet het zo goed mogelijk voor zich kunnen zien!

6. Laat je brief aan twee andere klasgenoten lezen en lees ook hun brieven. Wat vinden jullie van elkaars brieven? Wat vinden jullie goed en wat kan er eventueel beter?

OPDRACHT 6 Reflectie

Bij opdracht 5 heb je een brief geschreven bij het boek *Geen weg terug*. Beantwoord de volgende vragen.

1. Ben je tevreden over je brief? Wat vond je goed en wat zou je eventueel willen veranderen?

2. Vond je het moeilijk om een geschikte scene te kiezen voor je brief? Waarom (niet)?

3. Zou Bram de brief ook echt gaan versturen? Waarom wel/niet?

6. Als de schrijver van het boek *Geen weg terug* (Elisabeth Mollema) een nieuw boek zou schrijven, zou je het dan willen lezen? Waarom wel of waarom niet?

Illustratie: Iris Boter